

توخارخانلى ئا بىاس

(۲)

اورتا ایوان تۈركى لرى نىن روايىتى

عا بىاس گولگىزى او يادىب، هر بىرى اوز آتىن مىتىپ، عا بىاس اوزونو عىمانلى قوشۇنۇغا ووردو، بىنا قويىدو، آدام قىيرماغا . چون عىمانلى قوشۇنۇ عا بىاسىن ضرب شىتىن تېرىزىدە گۇرمۇشىلر، دورا - بىلمە يىب قا چىيلار . عا بىاس گولگىزى گۇتۇرۇب چا تىدىلار توخارخانا، بىر نئچە گوندىن صورا عا بىاس گولگىزە دىدى : او وقت كى عىمانلى قوشۇنۇ دۇرىمۇزو دوتىدو من نذر اىيلدىم كى، سالىمكىدىم اردبىل شەرىنىدە بىر ايل خانقاھدا (مدرسه دە) خدايا عبادت اىيلەيم . او وقت گلەيم سىين طوبىون دوتوم، عا بىاس چۈگۈرۈن گۇتۇرۇب گۇرەك نەدىيىر :

من بورادان گىشەر اوللام	گولگىزىم اللە ساخلاسىن
گولگىزىم اللە ساخلاسىن	کروانلار يولا دوزولىوب
اليم يار، سىندىن او زولوب	منىمىكى بىلە يازىلەيىب
گولگىزىم اللە ساخلاسىن	او جا داغلار باشى دومان
گوكلۇمدۇن ھىچ گىچىزگىمان	با غلامىشام عەھدى يېيمان
گولگىزىم اللە ساخلاسىن	دۇستوما ياراشىر خانلىق
طوى - با يرام، داما غىچاڭلىق	بىر اۋپوش وئر يادىكارلىق
گولگىزىم اللە ساخلاسىن	عا بىاس دەيىر مەن گىشەرم
بىر ايل من وعدە و شەرم	گىشەرم كىتە گلەرم
گولگىزىم اللە ساخلاسىن	گولگىز دىدى :

- عا بىاس طوبىون اىلە او وقت كەت .

عا بىاس دىدى : من نذر اىيلەمېش، اولماز .

گۇرەك گولگىز نە دەيىر :

قاارلى داغلار گىلدى دوشدو آرا يا
من دۇزمەنم آيرىلىغا، جەپا يا
من نېيلەرم بوا يوانى، بوقىرى
سن اولگۇنان كرم، من اوللام اصلى

مرەم دەدىم دوز با غلادىم يارا يا
گىتمە، گىتمە، عا بىاسەنە را گىدىرسىن

آلا گۈزلۇ قرارىمى كىسىرى
گىتمە، گىتمە، عا بىاسەنە را گىدىرسىن

قويماگينا کوزومسن، باخا - باخا
 گئتمه، گفته، عابباس، هاراگديرسن
 او شيرين لبلردن بس هاچان دادا؟
 گئتمه، گفته، عابباس، هاراگديرسن
 سيزيلارام، سوموك گلير صادي
 گئتمه، گفته، عابباس، هاراگديرسن
 عابباس، گولگزین بو سوزلريندن اوركله نيب، گورهک نجه گوکلون
 آليب، وعده وثيرir :

عهديمه وفا ائيله رم
 اطاعت آللها گولگز
 دار گونومده چاتيب دادا
 جديم يانديرا گولگز
 خداوندنه قاچماق اولماز
 ايستيرم بوشالا گولگز
 کومك اولا، شاه مردان
 ايلقار اوسته ذورا گولگز
 يولومو گوزله سن بير ايل
 وارام خانقاها گولگز
 دونه رم قبله يه ساري
 من ائيله رم ادا گولگز
 بغريم باشيني پئيله رم
 بير ايل عبادت ائيله رم
 نذر ائيله ميشم آللها
 ايسته دوشنه او يادا
 نذری عهدی آتماق اولماز
 دولو پيمانه ده دولماز
 توفيق ايسته رم خدادان
 دويماق اولمازن تك يارдан
 گلمه گيمى دئييم، سن بيل
 گئتديكيم شهر اردبييل
 عابباس دئيير گولگز باري
 مبادتله او اياقله ساري

گولگز عابباسين بو سوزلريندن بيرقدر تسلی تا پيب، بيرده بيلدى
 کي، عابباسين سوزو بيرديز، گفده ر، گورهک گولگز عابباي نجه يسولا
 سالير :

باشينا دوندو گوم گول اوزلوا وغلان
 گئتنذرى يى گوتورگونن آرادان
 پشت پناه اولسون سنه يارادان
 سنه قوربان اولوم آللاه بيلينجك
 عادل شاهيم يوخ او تورا ديوانا
 عرض افيلييم سنه، قال يانا - يانا
 عشق اودونو ياخشى ووردون بوجانا سنه قوربان اولوم آللاه بيلينجك
 يانا ر عشقين شيرين جانا سالميشام
 سنه قوربان اولوم آللاه بيلينجك
 درين - درين دريالارا دالميشام
 من سنى سئوميشم بورا گلميشم

بيرجانيم وارسنه، قوربا نا ئيله ييم
 سنه قوربان اولوم آللاه بيلينجك
 يانار اودو، عحب ووردون سوانسا
 سنه قوربا نا اولوم آللاه بيلينجك
 يئرى عابباس سن دەنذرین وئرينجك
 سنه قوربا نا اولوم آللاه بيلينجك
 خنجر آلليب با غريم باشىن پەغىله بىم
 بيرا ييل فراقينا وغلان نېھىلە ييم
 عشقىندىن اولموشام، دلىـ ديوانا
 منى قويدون عا بباس سن يانا يانا
 كولگزام آغلارام، سنى گورونجك
 من يولون گوزلرەم تاسن گلينجك
 كولگز عابباسدان آيرىلىپ، گىتدى اردبىل شەھرىيىدە مدرسه دە (خاـ
 نقاھدا) ملا لار ايلە عبادتە مشفول اولدوـ اما بوطرفدن قول عبدالله
 عا بباسين آردىيچك بنا قويدو گلماغا، بيرگىچە خبرسىز توخازخانسا
 تۈكۈلدوـ عا بباسين بوتون قومى خويشىن جا پىپـ اولدوردو اما عابباسى
 تاپا بىلمە يىپـ اوردان كى عا بباسين يىرىن گولگزدن سئواى بيركس
 بىلەزدىـ هەرنە گولگزدن سوروشدو گولگزدە دئەمەدىـ، ولى عا بباسين بىر
 قىنبر آدى غلامى وارا يىـ، گولگز قىنبرە دئەدى گىئەرن اردىيلە مدرسه
 دە (خانقاھدا) آقا يا دئىيرەنـ، اگر منى ايپىستىر؟ گلسىن اصفاھانا كىـ
 من اونون يولونو گوزلەرم گولگزا يىـ قول عبدالله اصفاھانا ظرف
 حركت اشتدىيلـ، قىنبرە او ز دۇننە رىبـ اردبىلە طرف گلماغا گلـ ھا گلـ
 گلىپ يئتىيىشدىـ، مدرسه يە (خانقاھا) وارد اولدوـ، مدرسه دە گىزىدى كىـ
 گوردو آقاـسى بىر بۇيۈك عمامە باشىنا قويوب ملارلا ائيلە صحبتەـ
 مشغولدورـ، گورەك قىنبر عابباسا نەدىيىرـ:
 آپا ردىيلار، آقاـ، گولگز يارى يىـ باشىنا دوندوكوم كول او زلىـ آقا
 آپا ردىيلار، آقاـ، گولگز يارى يىـ قىنبر اولا سنه قوربان صاداقاـ
 بىزى سالدى عحب دردە بلايـاـ قول عبدالله قوشۇن تۈكۈپـ اوباـ يـا
 آپا ردىيلار، آقاـ، گولگز يارى يىـ من غلاماـمـ سنىـن كىيـمىـ آقاـ يـا
 بوتون ويـران ائـتـدىـ پـوزـدـوـ ئـلـلـرىـ شـاـ عـاـ بـاـسـ حـكـمـوـيـنـ تـۈـكـدـوـلـشـگـرىـ
 آپا ردىيلار، آقاـ، گولگز يارى يىـ چـوـلـلـرـەـ سـاـلـدـىـلـارـ، آقاـ قـنـبـرىـ
 قـوـوـومـ قـبـىـلـەـ يـىـ، بـوـتـونـ اـولـدـورـدـوـ قول عبداللهـ، فعلـىـنـ سـنـهـ بـىـلـدـىـرـدىـ
 آپا ردىيلار، آقاـ، گولگزـ يـاـ رـىـ يـىـ اـيـسـتـكـلـىـ يـىـ، كـجاـ ذـهـ يـهـ مـيـنـدـىـرـدىـ
 سـنـىـنـ خـدـمـتـىـنـهـ پـيـغاـ مـىـنـ وـئـرـدـىـ منـىـ آـقاـ، بـورـاـ گـولـگـزـ گـوـنـدـرـدـىـ
 آپا ردىيلار، آقاـ، گولگزـ يـاـ رـىـ يـىـ فـراـقـيـيـداـنـ گـوـزـيـاـ شـىـنـىـ تـۈـكـدـوـرـدـىـ

ا صفا هان شهر بنه با غلا بئلی يى
 آ پار ديلار، آقا، گولگز یارى يى
 عا بباس بو سوزو قنبردن اشيدن زامان او زوندن گئديب غش ائتدى
 آخوندلار، ملالار، قاضيلار عا بباسين باشى او سته ييغيليلار، هر سيرى بير
 سوز دئييردى تا اينكە عا بباسى هوشا گتيردىلار، صورو شدولار، عا بباس
 سنه نه ا ولدو؟ كى بيردن غش اشبلە دين گئورەك عا بباس نه دئيير:

نا ماز در ديمى آرتىرىدى
 دوشمن ائويمى چا پدىرىدى
 آپار ديلار شيرين يارى
 غىمى غوصا باتدىرىدى
 جالانميش كاسا دا دولماز
 فلك منه قان اوت دوردى
 دوشدوم ناما ز سودا سينا
 فرقتنى منه چاتدىرىدى
 داها قىلىم بو ناما زدان
 اور دكيم گولدن او جى دوردى
 آپرى دوشدوم او گولگزدن
 دوشمن عهد بىمى سين ديردى

عاباس سين بو سوزلريندىن، بىز كى
 بير زاد دوشونمه ديك آشكار دى گئورەك در دين نه دير؟ عا بباس دئىدى:
 چوخ دور اشتياقىم منيم
 تا دوت ما سين ياغىيم منيم
 آق او زونده قارا بيرچك
 گچى بىدىر چرا غىيم منيم
 قارىش ديم غوغا يى، جنگە
 گلمه سين سرا غىيىنم منيم
 بئليم قاتلانىب بو كولدو
 آرتىق اولدۇ داغىيم منيم

سن با غيشلا آقا، قنبر قولويى
 انتظار دير، گوزلر گولگز يولويى
 عا بباس بو سوزو قنبردن اشيدن زامان او زوندن گئديب غش ائتدى
 گلدىم عبادت ائيلە يېمى
 تفاصىم داغىلىدى سارى
 من كى گلدىم حقه سارى
 در ديمى درمان تا پىلىماز
 آخوندلو قىدان هراي اولماز
 گرفتا رام بلاس بىنا
 بئل با غلا ديم خدا سينا
 داد ناما زدان، داد ناما زدان
 آرا لانسىن اور دك، غازدان
 عا بباسام نذرى نيا زدان
 بئزارام بئله ناما زدان

ملا لار، قاضيلار دئدىلىر عاباس سين بو سوزلريندىن، بىز كى
 بير زاد دوشونمه ديك آشكار دى گئورەك در دين نه دير؟ عا بباس دئىدى:
 داد ملا لار، داد قاضيلار
 باش گوتوروم گئديم من ده
 منيم ياريم، گوزه ل، گويچك
 اگر اولسا بو سوز گرچك
 فلك ايشيم سالدى لىگە
 گئده رم روما، فرنگە
 گوزومون نورو چكىاندى
 اوره كىم غمدن سوكولدو

قاشی یای ، دیپریگی او خدور آرزیسی قلبیمده چو خدور
 عابیاسام کیمسنهم یو خدور تا اولسون دایاغیم منیم
 ملا لار دئدیلر عابیاس، بو قیز ها ردان گلمه دی؟ بله خیال
 ائیلیرن کی قیز قعطليغی دیرکی اونون گئتماقیندا ساری غش
 ائیلیرن؟ عابیاس آلیب اولادین جوابیندا بله دئییر:
 تبریزدہ بیر گوزه ل گوردو مقاضیلار شوقو دوشوش جانانلارین آنلینه
 شویین گتیردیم اونو اوبا یا توكولوردو دوداقدان بال دیلینه
 قادر مؤولام، تک یا راتمیش حالینی
 اندازه دن چکیب اینجه بئلینی
 منیم یاریم، اینجه لردن اینجه دیر
 ساچی سونبول، تویوقوندا ناوجه دیر
 قلم ائیله چکمیشدیلر قاشلایلری
 ایکی یانیندا وار، هوروک سا شلاری
 من عابیاسین، کیمسه بیلمزرا زینی
 خبروئردی قنبرگشدن یولونی
 عابیاس آخوندلاری، ملا لاری، آللها تا پشیریب خانقا هدان چیخدی،
 آغلايا - آغلايا، اوز قویدو چوللره، غصه سیندا هتچ بیلمزدی کیها یانسا
 گئدیردی؟ تا اینکه بیر تپه نین باشينا چاتیب فراق اونا کارائیله دی
 کوره گندئییر:

فرهادال چکمه دی قهیه قازماقدان
 شاه عابیاسدان منه ظلوم اولوبور
 گوزیاشیما واریم محنوں تک عادت
 شاه عابیاسدان منه ظلوم اولوبور
 بدینمده سوموک گلدي سیزا یا
 شاه عابیاسدان منه ظلوم اولوبور
 رحم ائیله یه غلامی نین حالینا
 شاه عابیاسدان منه ظلوم اولوبور
 بنفشه گوللری دوندنه ره یاسا
 شاه عابیاسدان منه ظلوم اولوبور

من نئجه نئوكرم؟ او نئجه آقا؟
 عرضه گئديم من ده شاه چراڭا
 يا خين يوللار، منه دوشدو ايراقا
 شاه عاباسدان منه ظلوما ولوبدور
 ايچينه گيرمه ديم دو تما ديم دسته
 گئده رم تحفه گيره رم بسته
 عابباسين بو پوزقون حاليندا، بيرعرب آتلی يانيندا حاضر اولدو
 بويوردو جوان سنه نه اولوبدور؟ کي بيربىلە حالين پريشانديسر.
 عابباس عربى گوره ندە گوتوروب گوره کنه دئيير:
 عرب مىدن شوال اىتمە
 منيم حاليم پريشاندير
 منيم درديم بى درماندير
 تۈكۈلسۈن چايلا라 سارى
 دونيا باشىما طوفاندير
 كىدا با غرق اولوب كمىيم
 چاغىررام حىدر آماندير
 آرتىق اولدو دردىن غىم
 بىر آدى شاه مردان دىرى
 كوله قهر ائيلەدى بولبول
 آخىر عابباس مسلماندير
 آقا جان سن مددكار اول
 سنين تك طبيب اولماسا
 اريسىن داغلارين قارى
 آپاردىلار گولگۈز يارى
 اليمدن گىذىب هەممىيم
 توکىنمز دردىن غىمىيم
 آپاردىلار گولگۈز هەممىم
 بىر آدى شاه قىشمەم
 او جا داغلار باشى گول - گول

نئجه کى عابباس بىلىميشىدی او عرب آقا لار آقا سى شاه مردان ايمىش ،
 شاه مردان بويوردو گل تركىمە، عابباس ترگە مىنېپ، حضرت بويوردو :
 عابباس گۈزلەرن يوم، صلوات گۈندر، عابباس اوج صلوات گۈنده ردى، حضرت
 بويوردو گۈزلەرن آچ، عابباس گۈزلەرن آچى، حضرت بويوردو: عابباس
 ان آشاغا، عابباس عرض ائيلەدى آقا من داخى سندن ال چىم حضرت
 بويوردو: پس اين قمچى نى وئركىنن، عابباس ائندى كى، قمچى نى
 وئرسىن، حضرت نظردن غايىب اولدو، عابباس دوروب يولا دوشدو، ائله كى
 داغىن بويينا غيندان آشدى، گۈردو كى داغىن اياقىندا، بيرساروان بىر
 قاطار دە وەنин اووسارين چكىر، بىر دە وە اوستوندە دە كجا وە واردىر
 عابباس اوز - اوزونه دئىدى گۈرۈم بوساروان هاردان گلىير وها را گىدىر
 داغدان سرا زىرا ولوپ، گلدى ساروان يانينا چاتاندا دىدى: بولىداش
 اوغورلار اولسون سنه، گولگۈز كجا وەنин ايچيندە عابباسين سىسين اشىتىجك

تانيدي. كجا ونه نين پرده سين كنا ره چكى كى عابباس دا گولگزى كجا وه
ده گوردو. ايندى گوره كى عابباس كى گولگزى تانىب، ساروانانه دئىپير
عابباس :

جانىم سروان، گوزوم سروان، خان سروان * ائندىر كجا ونه ياريم اكلنسين
سروان :

امان اوغلان، جانىم اوغلان، خان اوغلان * ائنمز بوكجا وه قىزوارا يچىنده
عابباس :

اي آقلار من ده بىلەم هاندا دىير اودا منىم كىمى ناتواندا دىير
قارادىير قالىلارى عرضى جاندا دىير ائندىر كجا ونه ياريم اكلنسين
سروان :

بو گورسەن چۈللەر، خوار-درە مىدىر * سىنە يە چكىلن يار ورە مى دىير
ائندىرە بىلەنم، شاه حرمى دىير * ائنمز بوكجا وه، قىز وار ايجىنده
عابباس :

سەددىرىدىن هانسى بىرىن سۈپەلەيىم * تازالاندى ايسى دردىم نېھىلەيىم
سۇدۇيگىمى ائندىر دىدا راھىلەيىم * ائندىر كجا ونه ياريم اكلنسين
سروان :

باشىيا دۇندوگوم اي خەيران اوغلان * قول عبد الله چاتارا يىندى دالىدان
باشى بىي كسىرىر سەنین بويتوندان * ائنمز كجا وه، قىز وار ايجىنده
عابباس :

بو گورسەن ورا مىنин دوزو دور * كحا وه ايجىنده گولگز اوزو دور
بو سۈزلەرە قول عبد الله سۈزۈ دور * ائندىر كحا ونه ياريم اكلنسين
سروان :

يشرى كنا ره چوخ اوجالتما سىين * دئمه بو سۈزلەردن هامىسى بىسىن
قول عبد الله چاتار كىسر نفسىن * ائنمز بو كجا وه قىز وار ايجىنده
عابباس :

كخان كۈينك گىيىب گولدىن نازكىدىر * چوخ منه ظولم ائتمە قلبىم اوزو كىدىر
غريبليلق چكمىش، با غريم ازىكىدىر * ائندىر كجا ونه ياريم اكلنسين
سروان :

سالار سروان سۈزۈن بىنە بىلدىرىر * دىستعمال آلىپ گوزى ياشىنى سىلدىرىر
شاه عابباس بىلسەو، منى اولدورىر * ائنمز بوكجا وه قىز وار ايجىنده
عابباس :

عا بیاس دئییر، یوللار اوسته دورا رام * گاه آغلارام، گاه بوبینوموبورا رام
 سالار سروان، سنه بیرا و خ وورا رام * اشندیر کجا و هنی یا ریم اگلنسین
 ساروان گوردوکی چاره یوخدور گره ک کجا و هنی اشندیرسین، کجا و هـ
 نی اشندیریب، گولگز کجا و هدن آشاغا اشندی. بنا اشیله دی عا بیاسا
 طرف قا چماغا، یا ویخلاصیب ایسته دی قوللارین عا بیاس بوبینونا سالا،
 عا بیاس دالی چکیلیب، دئدی : گولگز من خانقا هدا (مدرسه ده) نذر
 اشیله میشم هر ساعت سنی گورسم، دئور رکعت ناما ز قیلام. ایندی سن دور
 تا من ناما زیم قیلام. عا بیاس اوردا ناما زا مشغول اولدو. بو طرف دن
 دره نین ایچیندن قول عبدالله قوشونونا ن چا تیب عا بیاسی گوره نده
 دئدی : داخی فرصت و ئرمە بیین، اگر عا بیاس ناما زین قیلسین، بیر نفر
 بیز لردن قالماز. قوشون تؤکولوب ناما ز اوسته عا بیاسی پاره - پاره
 اشیله دیلر. قول عبدالله گولگزه فرمان و ئردی کی، مین کجا و یه گولگز
 دئدی : قول عبدالله سن عا بیاس حقینه نا مردىق اشیله دین. ایندی
 منه مهلت و ئر عا بیاسین باشی اوسته بیر قدر آغلاییم. آخر عا بیاس
 منیم یولومدا أولومه گئتدی. قول عبدالله قبول اشیله دی.

گولگز عا بیاسین باشی اوسته گوره ک نه دئییر:

ایکی داغین آراسیندا	خوب قویدون آوارا فلک	دونیادا شادلیق ایسته دی	سن اگری یولو ظئیله دین
غم بوبوردون یارا فلک	با غريم باشینى پئیله دین	درديمه يوخ چارا فلک	جگريم آلقان اشیله دین
بولبولا چوخ ظلوم اولدو	درديمه يوخ چارا فلک	نشديم سن خونخوارا فلک	آجي لمما ميش گولوم سولدو
دوستلاريما قارا فلک	فعلييبي منه بيلدير دين	گوزلريم قان ائله دولدو	گوزروم ياشينى سيلدير دين
اوره گيمه ووردون یاراي .	دوستلاريما قارا فلک	هر يئرده چاغير رام وا راي	دوشمنيمه زر گئيدير دين
های باخاران وارا فلک	اوره گيمه ووردون یاراي .	يوخسولونا ن یوخدور آ راي	نه یلە دين سلطانى، خانى
ترک قيلديم خانمانى	های باخاران وارا فلک	اولدور دون عا بیاس جوانى	بانار اودو ووردون جانا
دوشدم آهي زارا فلک	ترک قيلديم خانمانى		
يا خچى بلە دين آلقانا	دوشدم آهي زارا فلک		

آفاسى شاه مردانسا
 کولگزى سالدين اشلىيىندن
 عابباس بير قولون الييندن
 کولگز سوزون توکه دىب، قول عبدالله اوتو گوتوروب يولا دوشدو
 بىرآز كى گشتدىيلر جلادلارا فرمان وئرىپ كى گئدىن عا بىاسىن باشىنى
 كسىن منيمچون گتىريين، جلادلار قىتىپ عا بىاسىن يانىندا چاتدىيلار.
 عا بىاسىن جانى وار ايدى، گوزون آچدى گوردو كى، جلادلار گليرلىر
 بېلىدى كى اىستىرلىر باشىنى كسىن لر، گورهك عا بىاس جلادلارا نەدئىپير:
 يامان اولوب ايشيم منيم
 پرواز ائدىب قوشوم منيم
 دوشمن لر حانىم قىصدىنده
 قوي كسىلىسىن باشيم منيم
 بولبوللىر اوينار گولوندە
 او جالىب نالىشيم منيم
 بىاباندا گئدهر قانىم
 يوخ يارى يولداشيم منيم
 داد ايشيم دوشوب بىدادا
 چوخ اولور سوزشيم منيم
 قول عبدالله فرمان وئردى
 سەل اولوب گوز ياشيم منيم
 ترحم ائىلەيىن بارى
 بىر بودور خواهشيم منيم
 دىنى دونيا ياي ساتما يىن
 آللە دىر تانىشيم منيم
 هم صولوندا، هم صاغىندا
 اولايىدى قارداشيم منيم
 جلادلار بو سوزلىرى اشىيتدىيلر، بىر - بىرىنە دىدى لر بىباس
 شاه مردان كمربىستەسى دىر، بىرده بو يارالار اوزلىرى ائله عابباسى

اولدورور، داخى نه لازم كى، بىز بونون قانينا باتاق، قئيىدىپ گلدىلىر قول عبدالله يانينا . او نا ىدىلىر كى: بىز دىرى باشى كسى رىك اولو باشى كسى رىك، بىز چاتانا عابباس اولموشدو . اونون لشىن كورـ لادىك شاه عابباس يانيندا دابوسۇزو دئىيەرىك، خلاصە، اوز قويىدولا ر گېتماغا . بوياندان آقام شاه مردان دان عرض ائىلەييم، چاتىب عابباسين ساش اوستونه بويوردو نه حالدايان ؟

عابباس عرض ائىلەدى : آقا دخيلم . منه نجات وئركىشن . حضرت بويوردو عابباس منيم ايجون بىش كلمە دئى گۈرۈم .

گۈرهەك عابباس آقام شاه مردان شانتە نه عرض ائىلەدى :

مظھرالعجايب آقا يا على دوشمن لر اولدورون، ۶للەها ولى قرآن ناطق سن ، علم لدنى وکيل كارخانە صاحب دفتر

طفل ايكن آغ دئوين شستىينى چاتان محمد يئرينه هجرتىدە ياتسان او زونو قول دئىيىب سىرىددە ساتان وسى مصطفى شافع مىھىر

بئر و گۈگ اوزوندن دوتىدو برقرار اون سكىز مىن عالم كلا هرنەوار سنه بخش ائىلەدى او پىوردگار فاطمه، ذوالفقار، دىلدلى قىبىر

شانىنه گلىيدىر لافتىي الا بىر آدىن ياسىن دىبر، بىر آدىن طاها

عابباس اونون ذكرىن كمبىلرالله كردگار يانيندا والله بالله يو خودور على كىيمىن ذاتى پرەنر

آقام شاه ولايتالىن عابباسين يارالارينا چكىب بوتون ياخشى اولدو . بويوردو عابباس، الين وئرمنە، گۈزۈن يوم، اوج صلوات محمدە گۈندە ردى . حضرت بويوردو عابباس گۈزۈن آچ، عابباس گۈزۈن آچىپ حضرت بويوردو: عابباس گولگىز بىرھفتەدن صورا بورا چاتار . اينىدى بورادا قال تا گولگىز جاتىسىن . آقام نظردن غايىب اولدو . عابباس تىنگە گلىيب، گۈرهەك نه دىيىير:

بلکە يار گلە، يار گلە گلىيب دوردوم يوللار اوستە بلکە يار گلە، يار گلە بولبول چىخار گوللار اوستە قره باغرىم دولدو قاندان بولبولوم اوجدو گلشادان بلکە يار گلە، يار گلە نفس بىردم چىخىمە جاندان

خدام ساغلات يامانيندان	او خوم چيخار كمانيندان
بلكه يار گله، يار گله	قارلى داغلار دامانيندان
گونول آز قالدى چاک اولسون	جاميم باده دن ياك اولسون
بلكه يار گله، يار گله	كدورتدن هلاك اولسون
الدن آليب اختياريم	عابباس دئيير منيم يارييم
بلكه يار گله، يار گله	كىديم آللaha يالسواريم
نچە گوندن صورا توز نمايان اولوب، توز آراسيندان گولگزىن	- يين گلماغينا نه دئيير:
كجا وەسى معلوم اولدۇ. عابباسىن بېرآز قلبى آچىلدى، گورهك گولگزىن	شكرا اشىلەرم خداوندىن ايشىنىه
كۈرسەنپىر اوزاقدان ياركجا وەسى	تصدوقا م آل عبا بىشىنىه
كۈرسەنپىر اوزاقدان ياركجا وەسى	بودردارلار ايچىنده ياخشى من قالام
اوخويام قرآنى، اشىلەيم تامام	باشىزا دوندوگوم، اون اىكىما م
كۈرسەنپىر اوزاقدان ياركجا وەسى	منى سالدى قول عبداللە بودرده
آريشام حقىقىنداونون بويىشىرده	داخى كىلفتا وزو كورمه يېبىرده
كۈرسەنپىر اوزاقدان ياركجا وەسى	آقام على منه شفا و ترىپىدىر
قول عبداللە منه ئولۇم اىدىيىدىر	خقدارا حق بوساعته يېتىپىدىر
كۈرسەنپىر اوزاقدان ياركجا وەسى	من عابباسام سۈزو دوغرو سۈپەرم
خنجر چكىپ هەرنەدەشم اشىلەرم	قول عبداللە كىلسە هلاك اشىلەرم
كۈرسەنپىر اوزاقدان ياركجا وەسى	عا بباباسىن اول قىمى يو اولدۇرسۇن،
دوباره پېشمان اولدۇ. اوز - اوزونە دىدى كىرهك دعوا قول عبداللە	دەۋباره پېشمان اولدۇ. اوز - اوزونە دىدى كىرهك دعوا قول عبداللە
طرفىيندن دوشە. من اول قلىچ چىمنەم اما بو طرفىن قول عبداللەنىن	گۈزو عابباسا دوشىنە مات قالدى دىدى : بىز كى عابباسى اولدۇردىكى
گۈزو عابباسا دوشىنە مات قالدى دىدى : بىز كى عابباسى اولدۇردىكى	كىتە بىز كى هاردان تاپىلىدى؟ اوز - اوزونە دىدى عابباسدان اوزا ق
دەگىل اونا آقاسى شفا و ترىپ، عابباسىنان بىزىم دعوا صلاحىمېزدەگىل	دەگىل اونا آقاسى شفا و ترىپ، عابباسىنان بىزىم دعوا صلاحىمېزدەگىل
يېڭىراق بودور عابباسىنان بېرقىرار قوياق، عابباسىن يانىنا گلىپ	يېڭىراق بودور عابباسىنان بېرقىرار قوياق، عابباسىن يانىنا گلىپ
دەدى : عابباس سن نەمە اىچۇن بىر قىزە بىر بىلە بىلە با غلامىسان؟	دەدى : عابباس سن نەمە اىچۇن بىر قىزە بىر بىلە بىلە با غلامىسان؟
مگر آرواد طايپاسىندا وفا اولور؟ خاطرچىع اولگونان بونون قىسى،	مگر آرواد طايپاسىندا وفا اولور؟ خاطرچىع اولگونان بونون قىسى،
فقط شاه عابباسا كىتما قدىر، عابباس دەدى : قول عبداللە حقىن يو خدور	فقط شاه عابباسا كىتما قدىر، عابباس دەدى : قول عبداللە حقىن يو خدور

منيمدن صحبت ائيلهين تامن گولگزى بير گوره م، عابباس گلبي ساروان
يانينا چاتدى . دىئدى : كجا وەنى افنديركىين گولگز كجا وە ايچىندە
عابباسين سسين اشىديپ ، خوشحاللىقدان ، ايسته ردى غش ائيله يە
اما قورخدو كى، مبادا عابباس كىينه او سفركى كىمین ناماز نىذرى
ائيله ميش اولا و اونو اولدوره لر، ساروانا دىدى ؛ ايسته مز، قاطارى
چكگىين . عابباس بونو اشىدندە دىدى : هيها تكى، قول عبداللە
گريچ دئييردى اوركلەنېپ گوره ك گولگزە نەدىيير :

اي آقالار من كى بئله بىلەمىدىم
ايندى بىللە جانىم هرنە وارگىندر
گولگزىن دوغرو دئيىپ گولمەدىم
آلا كۈزلىو، كمان قاشلى ما رالىيم
يا واش كىت يا واش كىت يا راقادان
ايندى بىللە آلا كۈزلىويار گىندر
مالى گىندرى يوخسوللارا تاي اولور
آماناتدىر، آق دوشوندە نارگىندر
سيلىنسين گۈنلۈمۈن گىتشىن غبارى
ايندى بىللە، ما ياي دالى نرگىندر
قول عبداللە منه ظولما ئىتدى با رى
فرمان و ئىرىپ ساروان چكە را وسارى
عابباس دئيير، خېير گورمه دىيم دونيا دا

بىل با غلاما م داخى بى وفا يارا
قول عبداللە فرمان وئىدى جلادا
ايندى بىللە يار يولوندا سرگىندر
گولگز كجا وە دن اوزون آتدى عابباسين قوجاغينا . دىئدى : عابباس
من اوندان قورخورا م كى، سنى گوره ندە كئنە ناماز نىذرى ائيلەمىش
اولان ، بولاردا فرصت و ئىرىپ سنى اولدورسونلر . عابباس دىئدى : منيم
آقام شاه مردان دىير، قورخوم يو خدور، قول عبداللە دىئدى بى عابباس سنى
كيم سا غالىتدى ؟ ايندى گل راستىن دى . بىرىدە منه قول و ئىرىگىن سنين
منه اذىتىن چاتماسىن . بو گولگزىن نقشىن چكك آپاراق ايكىمي زده
شاه عابباس يانينا ، اوردا من اوزوم ، بىرسۇزلەرىدەرم كى، شاه
عابباسين اوزو سنين طويون دوتسوق ، داخى كدورت دە بو رادا اولما -
سین . عابباس گوره ك قول عبداللە جوابىندا نە دېيير :

دئيىيم سنه قول عبداللە شفا و ئىرىدى منه مسوولا
باش اوستە شاهد دىر اللە شفا و ئىرىدى منه مسوولا
آقام شاه ولایت دىيىر تمام قرآن ئىت دىيىر